

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Ing. Venduly Sochorové a Mgr. Karla Černína, Ph.D. ve věci

žalobkyně: **Ing. B. S.**

zastoupena advokátem JUDr. Tomášem Šetinou
sídlem Florianova 440/17, 612 00 Brno

proti

žalovanému:

Úřad městské části města Brna, Brno - Jehnice
sídlem nám. 3. května 5, 621 00 Brno
zastoupený advokátkou JUDr. Lenkou Štěpánkovou
sídlem Křenová 478/72, Brno

za účasti:

1. E.ON Česká republika, s. r. o.
sídlem F. A. Gerstnera 2151/6, 370 01 České Budějovice
2. CETIN a. s.
sídlem Českomoravská 2510/19, 190 00 Praha 9

o žalobě proti souhlasu žalovaného s provedením ohlášeného stavebního záměru ze dne 10. 2. 2020 pod č. j. MCJE 87/2020

takto:

- I. Souhlas žalovaného s provedením ohlášeného stavebního záměru ze dne 10. 2. 2020, č. j. MCJE 87/2020, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 23 570 Kč, k rukám jejího advokáta JUDr. Tomáše Šetiny, sídlem Florianova 440/17, 612 00 Brno, do 30 dnů od právní moci rozsudku.
- III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. V projednávané věci jde o přezkum zákonnosti souhlasu s provedením stavby s názvem „Opěrná stěna – zabezpečení svahu, ul. L., B. MČ J., na parcelách parc. č. XA a XB, k. ú. J., obec B.“.
2. Úřad městské části města Brna, Brno - Jehnice, stavební úřad, obdržel dne 3. 2. 2020 ohlášení stavebníka (Městská část města Brna Brno-Jehnice), na základě kterého dne 10. 2. 2020 udělil souhlas s provedením předmětného stavebního záměru. Z odůvodnění souhlasu vyplývá, že stavba byla realizována v rámci mimořádných postupů dle § 177 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Zahájení stavebních prací bylo stavebnímu úřadu oznámeno 7. 1. 2020 a bylo vzato na vědomí sdělením ze dne 8. 1. 2020. Důvodem pro využití mimořádného postupu byla podle stavebníka nutnost zahájení prací k odvrácení možných dopadů bezprostředně hrozící havárie (sesuv svahu) na pozemku parc. č. XA v k. ú. J. Se stavebním úřadem byla projednána možnost upustit od vydání územního rozhodnutí nebo územního souhlasu podle § 177 odst. 5 písm. a) stavebního zákona. Bylo domluveno, že místo stavebního povolení bude stavba projednána v rámci ohlášení stavby. Platnost souhlasu byla stanovena na dva roky ode dne jeho vydání.

II. Obsah žaloby

3. Žalobkyně v podané žalobě uvedla, že jí byl souhlas doručen 12. 2. 2020. Podala proti němu návrh na zahájení přezkumného řízení, nicméně Magistrát města Brna její podnět odložil s tím, že již nelze zjistit skutečný stav svahu při ulici L. na p. č. XA před provedením stavby (viz rozhodnutí z 26. 3. 2020, č. j. MMB/0140856/2020). S tímto závěrem žalobkyně nesouhlasí a má za to, že stabilita svahu ke dni vydání rozhodnutí stavebního úřadu zjiitelná byla a lze ji zjistit i v současné době.
4. K situaci v území popsala, že je vlastící pozemku p. č. XC v k. ú. J., se kterým bezprostředně souvisí pozemek p. č. XB (pozemní komunikace) a na něj navazující pozemek p. č. XA (příkrý svah); oba ve vlastnictví městské části. Ze souhlasu je zřejmé, že stavební úřad při aprobeování postupu podle § 177 stavebního zákona vycházel výlučně z argumentace stavebníka a posouzením stability svahu a opěrných konstrukcí na pozemku p. č. XA k. ú. J., mezi ulicemi L. a P. v B.-J. ze dne 12. 12. 2019, vypracovaným Ing. P. L. Ten však v posudku nedochází k závěru o nutnosti okamžitého zásahu či řešení akutní havarijní situace. Ta nevyplývá ani z provedených výpočtů. Posudek hovoří pouze o hypotetické možnosti sesuvu svahu v případě, že dojde k jeho přetížení. Závěr posudku, na němž je založen postup stavebníka, vůbec nekoresponduje s jeho obsahem.
5. Žalobkyně si nechala vypracovat odborné posouzení „Geotechnické posouzení svahu na parcelním č. XA, v k. ú. J., mezi ulicemi L. a P.“ ze dne 14. 10. 2019. Vypracoval jej Ing. M. Ch., Ph.D., autorizovaný inženýr v oboru geotechnika. Posouzení Ing. Ch. dochází ke

zcela odlišným závěrům než posudek Ing. L. Žalovaný jej však nevzal v potaz, neboť neobsahoval výpočtové modely, které by prokazovaly závěry v něm uvedené. Stavební úřad nenavrhoval ani žádné revizní posouzení a nadále vycházel ze závěru posudku vypracovaného na žádost stavebníka, aniž by jakkoli posuzoval onen havarijní stav.

6. Pokud se stavební úřad necítil kompetentní posoudit otázku stability svahu, měl si sám nechat vypracovat odborné posouzení nebo znalecký posudek. Totéž bylo na místě učinit v případě, že měl stavební úřad k dispozici vzájemně neslučitelné závěry dvou odborných posouzení. Tak ovšem stavební úřad nepostupoval a vycházel z tendenčního posouzení o nutnosti okamžité realizace stavby. Skutkový stav však s ohledem na rozporuplné závěry posudků nebyl spolehlivě prokázán. V důsledku pochybení stavebního úřadu došlo před domem žalobkyně k rozsáhlé stavební činnosti. Musela trpět emise stavby a žít v nejistotě, co vše se bude fakticky realizovat a jaké dopady bude mít stavba na její dům.
7. Pro aplikaci § 177 stavebního zákona je nezbytným předpokladem existence mimořádné okolnosti. Postup stavebníka musí být odůvodněn odvrácením nebo zmírněním možných dopadů. Musí být postaveno na jisto, že opatření je nutné provést bezodkladně z důvodu bezprostředně hrozícího nebezpečí, ke kterému došlo na základě náhlé události (viz rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 24. 10. 2005, sp. zn. 10 Ca 119/2004, nebo Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2014, sp. zn. 4 as 55/2014). Vzhledem k tomu, že v nynější věci nedošlo ke zhoršení stavu předmětného svahu, nebyly předpoklady pro postup podle § 177 stavebního zákona naplněny. Navíc stavebník již v září 2019 uzavřel smlouvu s architektem Ing. arch. G. K. a pověřil ho vypracováním projektové dokumentace k dílu Opěrná stěna – zabezpečení svahu. Stavebník tak měl v úmyslu realizovat stavbu již mnohem dříve. O tom svědčí rovněž fakt, že záměr byl několikrát veřejně projednáván na zastupitelstvu městské části B.-J. (např. na 240. a 241. zasedání v červenci a září 2019). Od té doby k žádným změnám ve svahu nedošlo. Postup žalovaného tak představuje zneužití § 177 stavebního zákona.
8. V řízení nebyl řádně zjištěn skutkový stav, což má za následek nezákonné rozhodnutí. Postup žalovaného přitom zasáhl do práv žalobkyně, neboť ta byla jako přímý soused dané stavby zbavena svého práva účastnit se územního a stavebního řízení. Neměla možnost nahlédnout do spisu, vznést námitky ke stavbě apod. Nemá informace o tom, jaká technologie byla na stavbě využita, případně jaká rizika hrozí v budoucnosti.
9. Z popsanych důvodů navrhla, aby soud nezákonný souhlas zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, aby mohla být věc řádně projednána v územním a stavebním řízení.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že souhlas s provedením stavby byl vydán v souladu se stavebním zákonem. Stavebník oznámil provádění prací k odvrácení možných dopadů bezprostředně hrozící závažné havárie dne 7. 1. 2020, k čemuž přiložil posudek Ing. L. z 12. 12. 2019 opatřený autorizačním razítkem. Na základě toho vzal stavební úřad dne 8. 1. 2020 dané ohlášení na vědomí a dospěl k závěru, že podle § 177 odst. 5 písm. a) stavebního zákona lze upustit od vydání územního rozhodnutí a povolit stavbu v rámci ohlášení stavby. Důvodem pro tento postup byla skutečnost, že opěrná stěna (včetně podzemních kotev) není blíže než 2 metry od hranic sousedních pozemků. Nemohlo tak dojít k dotčení vlastnických nebo jiných práv sousedních vlastníků. Dne 14. 5. 2020 byl pro danou stavbu vydán kolaudační souhlas pod č. j. MCJE 254/2020.

11. Žalobkyně podala dne 10. 1. 2020 podnět k vydání předběžného opatření spočívajícího v zastavení stavby opěrného systému. Její žádost byla dne 20. 1. 2020 zamítnuta rozhodnutím č. j. MCJE 39/2020. Dne 3. 2. 2020 obdržel stavební úřad ohlášení stavebníka, na základě něhož vydal dne 10. 2. 2020 souhlas s provedením stavby. Žalobkyně proti němu podala návrh na přezkum, kterému nebylo vyhověno.
12. K posudku Ing. L. z 12. 6. 2019 uvedl, že jeho předmětem nebylo posouzení stability svahu. Geotechnické posouzení Ing. Ch. z 14. 10. 2019 obsahuje závěr, že ke dni prohlídky 27. 9. 2019 lze svah označit za stabilní. Tento závěr však není podložen žádným výpočtovým modelem, byť sám zpracovatel uvádí, že ulice L. je viditelně poškozena. Posudek Ing. L. z 12. 12. 2019 je součástí správního spisu a má charakter veřejné listiny. Platí pro něj proto presumpce správnosti. Vyplývá z něj, že stav svahu je natolik nestabilní, že muselo neprodleně dojít k zajištění svahu trvalou stabilní konstrukcí. Daný závěr je podložen výpočtovým modelem. Žalovaný při vydání sdělení z 8. 1. 2020 vycházel ze závazných závěrů obsažených v daném posudku. Pokud by provádění zabezpečovacích prací neschválil, nepochybně by došlo k bezprostřednímu ohrožení života a zdraví osob, zvířat nebo majetku. V komunikaci nad svahem je veden plynovod, vodovod a kanalizace, které by v případě sesuvu mohly být poškozeny. Podle žalovaného tak byly splněny podmínky pro aplikaci § 177 stavebního zákona, neboť realizací opěrné stěny bylo předejito hrozící havárii. Souhlas tak byl vydán v souladu s § 177 odst. 5 písm. a) stavebního zákona.
13. Tvrzení žalobkyně o vzniku značných škod na jejím rodinném domě nebylo nijak prokázáno. Navíc se jedná o občanskoprávní záležitosti.
14. Žalovaný proto navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Replika žalobkyně

15. Žalobkyně v replice ze dne 6. 10. 2020 setrvala na argumentaci uplatněné v žalobě. Podotkla, že stabilita svahu se vyhodnocovala ve třech posudcích. Žalovaný přitom opakovaně vychází pouze z posudku, který vyhovuje jeho zájmům a ostatní bagatelizuje. Posudek z 14. 10. 2019 je rovněž opatřen autorizačním razítkem, proto je nutné presumovat jeho správnost; absence výpočtů není nijak relevantní pro jeho závěry. I z posudku ze dne 12. 12. 2019 si žalovaný účelově vybírá jen některé závěry a jiné zamlčuje. Podle posudku jsou zídky stabilní, pokud nebude svah přítěžován a nedojde ke zhoršení parametrů zemin. Navíc závěr o nestabilitě byl vysloven již v prvním posudku z 12. 6. 2019, přičemž až do prosince 2019 ke zhoršení stability stavu nedošlo.
16. Využití postupu podle § 177 stavebního zákona představuje odchylku od standardního stavebního řízení, jejímž využitím dochází ke zkrácení práv některých potenciálních účastníků řízení. Umožňuje vlastníkům staveb reagovat na mimořádné události. V nynější věci však byl špatný stav svahu žalovanému s jistotou známý delší dobu před zahájením prací (viz např. závěry posudku z 12. 6. 2019). Nelze proto přisvědčit tvrzení, že bezprostřední nebezpečí a potřeba sjednání nápravy se objevila až na základě vypracování posudku z 12. 12. 2019. Stavebník měl dostatek času na vypracování projektové dokumentace a zahájení řádného stavebního řízení. Nečinnost v tomto směru nemůže být kompenzována využitím mimořádného postupu.
17. Nesouhlasí s úvahou, že nemohlo dojít k zásahu do vlastnických práv sousedů z důvodu, že opěrná stěna je dál než 2 metry od hranic pozemku. Redukci dotčených vlastníků na

určitou vzdálenost od prováděné stavby (navíc pouhé 2 metry) stavební zákon ani správní řád nepřipouští. Žalovaný se zjevně obával dopadů stavby, neboť před jejím započatím prováděl pasportizace nemovitostí dotčených stavbou. Ve vztahu k žalobkyni se o pasportizaci pokoušel již 24. 9. 2019, což svědčí o tom, že celá stavební akce byla předem připravena a nešlo o řešení aktuální hrozby. K pasportizaci domu žalobkyně došlo po dohodě stran ve vazbě na soudní spor vedený u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 30 C 17/2020.

18. Přípisem ze dne 12. 10. 2020 pak žalobkyně doplnila svá tvrzení o nový důkaz. Doložila návrh rozpočtového opatření, kterým došlo k přesunutí položky v rozpočtu tak, že prostředky původně určené na rekonstrukci chodníku byly přesunuty na investiční akci „Opěrná stěna – zabezpečení svahu a projektová dokumentace“ s termínem vyúčtování do 15. 12. 2020. Materiál byl projednán na schůzi Rady města Brna 27. 11. 2019 a schválen Zastupitelstvem města Brna dne 10. 12. 2019. Až poté byl zpracován posudek Ing. L. se závěrem, že je třeba neprodleně danou lokalitu zabezpečit trvalými stavebními konstrukcemi. Daný posudek je podle žalobkyně nepřezkoumatelný, neboť není zřejmé, z čeho zpracovatel dané závěry dovodil. Chronologie kroků činěných stavebníkem ve spojení se všemi důkazy dokládá, že výstavba opěrné zdi byla dlouhodobě plánovaná a připravovaná. Nic tedy nebránilo tomu, aby v okamžiku, kdy se na vozovce objevily trhliny, došlo k zahájení řádného stavebního řízení, v němž by se situace standardním způsobem vyřešila. Postup podle § 177 stavebního zákona nebyl vynucen akutním stavem, ale snahou obejít stavební zákon a zkrátit práva majitelů přilehlých pozemků.

V. Osoby zúčastněné na řízení

19. Přípisem ze dne 23. 6. 2020 uplatnila společnost E.ON Česká republika, s. r. o. práva osoby zúčastněné na řízení. Obdobně dne 26. 6. 2020 uplatnila práva osoby zúčastněné společnost CETIN a. s.

VI. Ústní jednání

20. Na žádost žalovaného nařídil soud ve věci ústní jednání na 28. 2. 2022. Při něm účastníci setrvali na svých argumentech obsažených v předchozích procesních podáních.
21. Zástupce žalobkyně akcentoval chronologii kroků, které svědčí o tom, že neexistovalo akutní zhroucení svahu. Zdůraznil rovněž úzkou provázanost úřadu se stavebníkem, jakož i nedostatečnost posudku z 12. 12. 2019.
22. Zástupkyně žalovaného zmínila, že výhrady uvedené v replice se týkají postupu stavebníka, nikoliv stavebního úřadu. Po dokončení stavby byla provedena pasportizace, přičemž žádná poškození přilehlých nemovitostí nebyla zjištěna. Žalovaný vycházel z posudku znalce, podle něhož byl svah nebezpečný a mohl nekontrolovaně havarovat. Využití mimořádného postupu tak bylo na místě.
23. Soud při jednání rekapituloval obsah soudního a správního spisu a provedl dokazování listinami, které nebyly součástí správního spisu. K důkazu byly provedeny výpisy z katastru nemovitostí prokazující vlastnické právo žalobkyně a městské části k předmětným pozemkům (č. l. 9 – 13; tyto skutečnosti nebyly mezi účastníky sporné), zápisy ze zasedání zastupitelstva městské části Brno-Jehnice z 4. 7. 2019 a 5. 9. 2019 (č. l. 29 – 34), návrh rozpočtového opatření v souvislosti s realizací akce MČ Brno-Jehnice Opěrná stěna – zabezpečení svahu, včetně přílohy (č. l. 82 – 83), smlouva o dílo z 13. 12. 2019

uzavřená mezi městskou částí Brno-Jehnice a společností PORR a. s., jejímž předmětem bylo provedení zabezpečení svahu dle dokumentace zpracované Ing. K. včetně výpisu z informačního systému registru smluv (č. l. 103 – 106).

VII. Posouzení věci soudem

24. Soud přezkoumal napadený souhlas s provedením stavby v mezích uplatněných žalobních bodů (k povaze souhlasů vydávaných stavebním úřadem podle § 106 stavebního zákona viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2019, č. j. 1 As 436/2017-43, č. 3931/2019 Sb. NSS). Ověřil přitom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného.
25. Dospěl k závěru, že **žaloba je důvodná**.
26. Ustanovení § 177 stavebního zákona upravuje mimořádné postupy. Z odst. 1 daného ustanovení plyne, že „[p]okud při vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu nebo válečného stavu podle zvláštního právního předpisu anebo při bezprostředně hrozící živelní pohromě či závažné havárii je třeba bezodkladně provést opatření k odvrácení nebo zmírnění možných dopadů mimořádné události, lze se v mezích odstavců 2 až 4 odchýlit od postupů stanovených tímto zákonem.“ Odst. 2 pak uvádí, že „[o]patření na stavbách a pozemcích spočívající podle okolností i v provádění staveb, terénních úprav nebo odstraňování staveb, jimiž se předchází bezprostředně hrozícím důsledkům živelní pohromy nebo závažné havárie, čelí jejich účinkům a zabraňuje ohrožení života nebo zdraví osob, popřípadě jiným škodám, mohou být zahájena bez předchozího rozhodnutí nebo jiného opatření podle tohoto zákona, nestanoví-li zvláštní právní předpisy jinak. Stavebnímu úřadu však musí být neprodleně oznámeno, že jsou taková opatření prováděna; následně lze postupovat podle odstavců 5 a 6.“ Z odst. 5 písm. a) pak plyne, že „[u] staveb a terénních úprav, které je nezbytné bezodkladně provést ke zmírnění nebo odvrácení dopadů živelní pohromy nebo závažné havárie stavby, může být po projednání se stavebním úřadem upuštěno od vydání územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, popřípadě stanoveno, že k provedení stavby nebo terénních úprav postačí souhlas stavebního úřadu s jejich ohlášením“.
27. Citované ustanovení dopadá na mimořádné situace, které pro jejich náhlost nelze zcela předvídat (závažné havárie či živelní pohromy) nebo jsou spjaté s vyhlášením zákonem předvídaných „mimořádných stavů“ (nouzový, nebezpečí, válečný, ohrožení státu). Podle důvodové zprávy § 177 stavebního zákona upravuje „mimořádné postupy vlastníků staveb, stavebníků a stavebních úřadů při živelních událostech a náhlých haváriích. K odvrácení nebo zmírnění možných účinků takových mimořádných událostí zákon umožňuje odchýlit se ve vymezeném rozsahu od standardních zákonem stanovených postupů. Obdobné ustanovení prokázalo svoji plnou opodstatněnost v souvislosti s povodněmi v letech 1997–1998 a zejména v r. 2002, kdy bylo doplněno do stavebního zákona jako tzv. ‚povodňová novela‘ (zákon č. 422/2002 Sb.)“ (srov. důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona o územním plánování a stavebním řádu [stavební zákon], tisk 998, Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, IV. volební období 2002 - 2006, k § 186, digitální repozitář, www.psp.cz). Smyslem daného ustanovení tak je umožnit ve vyjmenovaných situacích (a jen v nich) odchýlit se od obvyklých postupů stanovených stavebním zákonem a zjednodušit je. Jednou z těchto předpokládaných situací je též závažná havárie. Ačkoliv stavební zákon nikde pojem závažná havárie nedefinuje, lze vycházet ze smyslu a účelu § 177 stavebního zákona. Za závažnou havárii tak zpravidla nelze považovat stav nemovitosti spočívající

v dlouhodobém chátrání (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2020, č. j. 1 As 85/2020-41, č. 4165/2021 Sb. NSS).

28. Aby mohly být využit mimořádný postup podle § 177 stavebního zákona, musí být současně splněny 2 podmínky: 1) existence mimořádné události (krizový stav, závažná havárie nebo bezprostředně hrozící živelní pohroma) a 2) nutnost bezodkladného provedení opatření ke zmírnění nebo odvrácení jejich důsledků.
29. Jak správně uváděla zástupkyně žalovaného, soud je oprávněn při posuzování zákonnosti vydaného souhlasu vycházet pouze z dokumentů a informací, které měl stavební úřad k dispozici v době rozhodování. V daném případě je však specifické, že osoba stavebníka (městská část Brno-Jehnice) je propojena se stavebním úřadem (Úřad městské části Brno-Jehnice) osobou starosty, který je dle čl. 13 Statutu města Brna oprávněn zastupovat městskou část navenek a vykonávat za městskou část kompetence v oblasti samosprávy, ovšem současně dle čl. 14 Statutu stojí starosta i v čele úřadu městské části.
30. Nelze tedy dost dobře tvrdit, že žalovanému stavebnímu úřadu nemohly být známy okolnosti související s postupem stavebníka, je-li stavebník personálně propojen se stavebním úřadem skrze osobu starosty. Jak správně poukazuje žalobkyně, s přihlédnutím k osobě stavebníka, jakož i k velikosti samotné městské části, není myslitelné, že by stavební úřad neměl žádnou povědomost o tom, že se otázka stability svahu na zastupitelstvu městské části projednává dlouhodobě a že stav svahu se akutně nezhoršuje. Z oznámení o provádění prací dle § 177 stavebního zákona plynulo pouze to, že se stavebnímu úřadu „oznamuje provádění prací k odvrácení možných dopadů bezprostředně hrozící havárie (sesuv svahu) na pozemku parc. č. 194, k. ú. Jehnice, obec Brno.“ Dále bylo v oznámení popsáno, jaké konkrétní kroky budou v rámci stavební akce provedeny (navržení opěrné stěny délky 29,8 m, která bude založena na mikrozáporách v hlavě s vybetonovanou železobetonovou stěnou, v části kotvenou třemi kusy trvalých kotev). Přílohu oznámení tvořilo Posouzení stability svahu a opěrných konstrukcí zpracované dne 12. 12. 2019 Ing. L., podle něhož „stávající opěrné konstrukce mohou kdykoliv nekontrolovaně havarovat“. Projektová dokumentace zpracovaná k předmětné stavbě v listopadu 2019, ani statické posouzení Ing. L. z června 2019 přílohy tohoto oznámení netvořily. Byly předloženy až 3. 2. 2020 k ohlášení provedení stavby, k nimž byla rovněž připojena mj. pasportizace objektů rodinných domů přiléhajících ke stavbě z října 2019.
31. Na základě dokumentů obsažených ve správním spisu, případně na základě důkazů provedených při ústním jednání je soud přesvědčen, že oznámení stavebníka ze 7. 1. 2020, jehož přílohu tvořil posudek Ing. L. z prosince 2019, bylo nedostatečné pro akceptaci mimořádného postupu stavebníka podle § 177 stavebního zákona. V odůvodnění oznámení o provádění prací stavebník nijak nevysvětlil nutnost bezodkladného provedení opatření, ani akutní hrozbu závažné havárie. Na základě předložených podkladů proto stavební úřad proto neměl mimořádný postup stavebníka aprobovat. Tento závěr soud učinil s přihlédnutím k výše zmíněnému personálnímu propojení stavebního úřadu a stavebníka skrze osobu starosty. Za dané situace nelze podle soudu tvrdit, že stavební úřad nevěděl o tom, že otázka zajištění stability předmětného svahu je v rámci městské části diskutována dlouhodobě, že v červnu bylo provedeno statické posouzení svahu Ing. L., že je připravována projektová dokumentace na realizaci opěrné zdi, že prozatím byla záležitost řešena umístěním značky zákazu vjezdu automobilů nad 3,5 tuny (viz zápisy ze zasedání zastupitelstva č. 1. 30 a 37 spisu) apod. V kontextu všech výše popsanych skutečností je nutno mít za to, že v oznámení o provádění prací dle § 177 stavebního

zákonu chyběla informace o tom, k jakému zhoršení stability svahu, která by mimořádný postup odůvodňovala, došlo. Pokud taková informace v podaném oznámení ani jeho příloze obsažena nebyla, měl stavební úřad požadovat po stavebníkovi další vysvětlení, či doplnění podkladů, případně mimořádný postup neakceptovat. Jak totiž vysvětlil Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 1 As 85/2020-41, mimořádný postup podle § 177 stavebního zákona neslouží pro případy dlouhodobého zhoršování stavu, ale k akutnímu řešení nenadálé situace. S ohledem na skutečnost, že § 177 stavebního zákona umožňuje odchýlit se od pravidel platných pro řádné stavební řízení a omezuje práva ostatních účastníků řízení, musí být postup podle daného ustanovení výjimečný, vyhrazený pouze pro případy, kdy jsou podmínky vyžadované zákonem splněny. Mimořádné postupy nemohou být využity, nemá-li stavební úřad postaveno na jisto splnění podmínek pro aplikaci daného ustanovení.

32. Celkový kontext případu svědčí o tom, že nebezpečí sesuvu svahu nebylo v lednu 2020 bezprostřední. Již od roku 2019 byly činěny postupné kroky k řešení nedobrého stavu svahu (uzavření smlouvy o dílo, zpracování posudku, projednání věci na zastupitelstvu). Přestože poslední posudek z 12. 12. 2019 v závěru hovořil o tom, že stávající opěrné konstrukce mohou kdykoliv nekontrolovaně havarovat, nijak nevysvětloval, jak se stabilita svahu změnila od června 2019, kdy byla týmž odborníkem posouzena se závěrem, že současné opěrné konstrukce jsou nevyhovující a je doporučeno realizovat projektovou přípravu na vybudování řádné opěrné konstrukce. Posudek z 12. 12. 2019 lze proto v tomto ohledu považovat za nedostatečný a nepřesvědčivý. Pouze na jeho podkladě tak podle soudu nemohlo být využito mimořádných postupů podle § 177 stavebního zákona akceptováno. Nedostatky posouzení Ing. L. z 12. 12. 2019 přitom měl stavební úřad možnost zjistit nejpozději v únoru 2020, kdy stavebník provedl ohlášení stavby, k němuž přiložil projektovou dokumentaci i statické posouzení z června 2019. I přesto však stavební úřad na svém závěru o možnosti využití postupu podle § 177 stavebního zákona setrval a umožnil stavebníkovi podle § 177 odst. 5 písm. a) stavebního zákona upustit od vydání územního rozhodnutí, v němž by osoby dotčené stavbou mohly hájit své oprávněné zájmy. Stavební úřad vůbec nezohlednil, že z předložených dokladů bylo zřejmé, že zajištění stability svahu se připravovalo již řadu měsíců, během nichž bylo zadáno projektantovi zpracování projektové dokumentace, byla uzavřena smlouva o dílo se stavební firmou apod. Současně v žádném z dokumentů nebylo dostatečně přesvědčivě vysvětleno, jaké akutní nebezpečí s přihlédnutím k dosavadnímu stavu svahu hrozí, aby bylo na místě využít mimořádný postup podle § 177 stavebního zákona.
33. Ustanovení § 177 stavebního zákona směřuje k řešení akutně hrozících krizových událostí. Takovou událostí však podle soudu není stav svahu, jehož zabezpečení se připravuje řadu měsíců. Námitka nenaplnění podmínek pro využití postupu podle § 177 stavebního zákona je proto důvodná.

VIII. Závěr a náklady řízení

34. Soud tak uzavírá, že podmínky pro aplikaci § 177 stavebního zákona nebyly v dané věci splněny. Pokud stavební úřad obecné oznámení o provádění prací ze 7. 1. 2020 akceptoval a umožnil stavebníkovi podle § 177 odst. 5 písm. a) stavebního zákona upustit od vydání územního rozhodnutí a projednat věc v rámci ohlášení stavby, dopustil se nesprávného právního posouzení. Soud proto souhlas s provedením ohlášeného stavebního záměru pro nezákonnost zrušil podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil

žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude správní orgán vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

35. Výrokem II. bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně dosáhla v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Odměna jejího advokáta a náhrada hotových výdajů byla stanovena podle § 35 odst. 2 s. ř. s. a vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). V daném případě se jednalo o pět úkonů právní služby [převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby, podání repliky včetně doplnění důkazů (doplnění důkazů z 12. 10. 2021 soud nevnímal jako samostatné podání ve věci samé, neboť časově úzce navazovalo na repliku z 6. 10. 2022), nahlížení do spisu dne 22. 2. 2022, účast na jednání soudu] ve výši $5 \times 3\,100$ Kč [§ 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), f)] a pět režijních paušálů s těmito úkony spojenými dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu 5×300 Kč; celkem tedy 17 000 Kč. Protože advokát žalobkyně je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 3 570 Kč odpovídající této dani (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Žalobkyni dále přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč. Celkem tedy byla žalobkyni vůči žalovanému přiznána náhrada nákladů ve výši 23 570 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu.
36. Výrok o náhradě nákladů řízení osob zúčastněných na řízení se opírá o § 60 odst. 5 s. ř. s. V dané věci soud osobám zúčastněným na řízení neuložil žádnou povinnost. Neshledal rovněž důvody hodné zvláštního zřetele pro přiznání práva na náhradu jejich dalších nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. února 2022

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu